

**Kotihoidon
myöntämisperusteet ja sisältö
1.3.2018 alkaen**

**Eurajoki
Harjavalta
Huittinen
Kokemäki
Nakkila
Säkyä**

•nakkila.

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	3
1 KOTIHOIDON MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET	4
2 KOTIHOITOA EI MYÖNNETÄ	4
3 TYÖSUOJELULLISET VAATIMUKSET.....	5
4 KOTIHOIDON LOPETTAMINEN	5
5 KUNTOUTTAVA ARVIOINTIJAKSO	5
6 SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON SISÄLTÖ.....	6
6.1 Kotihoidon käynnit ja eri tukimuodot.....	6
6.2 Tuen tarve hygieniassa.....	6
6.3 Tuen tarve ravitsemuksessa	7
6.4 Tuen tarve toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämässä	7
6.5 Tuen tarve kodin hoitamisessa.....	8
6.6 Tuen tarve vaatehuollossa.....	9
6.7 Tuen tarve kodin ulkopuolisessa asiointissa	9
6.8 Sairaanhoidolliset tehtävät	10
6.9 Sosiaalinen kanssakäyminen	11
6.10 Muut tehtävät	11
7 KOTONA ASUMISTA TUKEVAT MUUT PALVELUT	11
7.1 Kotiin kuljetettu ateria.....	12
7.2 Palvelukeskusateria.....	12
7.3 Turvapalvelu.....	12
7.4 Kylvetyspalvelu.....	12
7.5 Saattaja-apu/asiointi	13
7.6 Kuntouttava päivätoiminta	13
8 VASTUUHOITAJA.....	13

YLEISTÄ

Kotihoidon palveluiden myöntämisessä sovelletaan sekä sosiaalihuoltolakia (1301/2014) sekä vanhuspalvelulakia, niissä tilanteissa, joissa iäkkäällä henkilöllä on oikeus sen mukaisiin palveluihin ja ne toteuttavat asiakkaan etua paremmin.

Sosiaalihuoltolain mukaan kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen edellä mainituista tehtävistä ja toiminnoista.

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta.

Kunta voi järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon alaan kuuluvat tehtävät hoitamalla toiminnan itse, sopimuksin yhdessä muun kunnan tai muiden kuntien kanssa taikka olemalla jäsenenä toimintaa hoitavassa kuntayhtymässä. Kunta voi järjestää palvelut myös hankkimalla palveluja valtiolta, toiselta kunnalta, kuntayhtymältä tai muulta julkiselta taikka yksityiseltä palvelujen tuottajalta, taikka antamalla palvelunkäyttäjälle palvelusetelin, jolla kunta sitoutuu maksamaan palvelun käyttäjän kunnan hyväksymältä yksityiseltä palvelujen tuottajalta hankkimat palvelut kunnan päätöksellä asetettuun setelin arvoon asti.

Painopisteenä on entistä selkeämmin asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja asiakkaan tukeminen jokapäiväisen elämän toiminnoissa selviytymisessä. Tarpeen mukaan asiakkaalle järjestetään palveluja niihin toimintoihin, joista hänen ei ole mahdollista selviytyä itse. Palveluiden myöntämiseen vaikuttaa palveluiden järjestäjän käytettävissä olevat resurssit, esim. henkilöstö- ja taloudelliset resurssit. Asiakkaita kohdellaan palveluita myönnettäessä tasapuolisesti, huomioiden kuitenkin asiakkaiden yksilölliset tilanteet.

Muille kuin lapsiperheille ei sosiaalihuoltolaissa ole säädetty subjektiivista oikeutta kotipalvelun saamiseen. Sotainvalidit voivat saada kotipalvelua Valtionkonttorin kustantamana sotilasvammalakiin (404/1948) perustuen. Lisäksi kotipalvelua on mahdollista järjestää tunnuksen omaaville rintamaveteraaneille Valtiokonttorin ohjaaman kuntoutusmäärärahan turvin. Kotipalvelua on kuitenkin annettava muillekin, jos se on välttämätöntä henkilön välttämättömän huolenpidon turvaamiseksi.

1 KOTIHOIDON MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSET

Kotihoitoa myönnetään

- Asiakkaalle, joka tarvitsee apua päivittäisissä perustoiminnoissa, joita ovat ruokailut, peseytyminen, wc-käynnit, pukeutuminen ja muu perushoito sekä lääkehoidon toteutus.
- Asiakkaalle, joka tarvitsee sairauksiensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi sairaanhoitoa eikä kykene käyttämään kodin ulkopuolisia terveystalveluita.
- Asiakkaalle, joka on omaishoidon tuen tai perhehoidon piirissä ja kotihoito tukee omaishoitajan/perhehoitajan jaksamista.
- Asiakkaalle, joka sitoutuu yhdessä laadittuun hoito- ja palvelusuunnitelmaan (muistisairaalla asiakkaalla omainen/läheinen tai edunvalvoja).
- Asiakkaalle, joka on saattohoidossa (edellyttää omaisen/läheisen sitoutumista asiakkaan hoitoon).
- Asiakkaalle, jonka RaVa-indeksi on yli 1,7 tai RaVa -indeksin jäädessä alle 1,7 kotihoitoa voidaan myöntää, mikäli asiakkaan hoidollinen tarve, MMSE ja muut mittarit osoittavat asiakkaan toimintakyvyssä niin suurta vajetta, että asiakas ei selviä omassa kodissaan ilman ulkopuolista apua ja koti on todennettu asiakkaan hyvinvoinnin ja tavoitteellisen hoidon onnistumisen kannalta parhaaksi ratkaisuksi.

2 KOTIHOITOA EI MYÖNNETÄ

Säännöllistä kotihoitoa ei myönnetä seuraavissa tilanteissa

- Asiakkaalle, joka tarvitsee vain lääkkeiden annostelussa apua (mikäli lääkejako onnistuu esimerkiksi apteekin annosjakeluna).
- Asiakkaalle, joka tarvitsee vain siivousapua.
- Asiakkaalle, joka on oikeustoimikelpoinen ja ymmärtää hoidontarpeen merkityksen, mutta ei itse halua ja toistuvasti kieltäytyy vastaanottamasta palvelua.
- Asiakkaalle, joka tarvitsee ainoastaan kotihoitoa voinnin seuraamiseksi tai turvallisuuden tunteen takaamiseksi.
- Asiakkaalle, joka pystyy hyödyntämään avoterveydenhuollon palveluita (terveyskeskus).
- Asiakkaalle, jonka RaVa indeksi jää alle 1,7 ja muisti on normaali tai vain lievästi alentunut.

3 TYÖSUOJELULLISET VAATIMUKSET

Apuvälineiden käytöllä taataan työntekijöiden työturvallisuus. Asiakkaan kotona olevat, hoitajien työvälineinään käyttämät/tarvitsemat sähkölaitteet tulee olla käyttökuntoisia. Jos kotiympäristö arvioidaan hoitavalle henkilökunnalle haitalliseksi tai vaaralliseksi ja asiakas ei suostu muuttamaan hoito-olosuhteita (esim. homeongelmat), järjestetään hoito kodin ulkopuolella, esim. pesu tai lääkkeiden anto.

Voimakkaasti päihteiden vaikutuksen alaisena olevan asiakkaan yleistila tarkistetaan ja suunnitellut hoitotoimenpiteet toteutetaan huomioiden asiakkaan kokonaistilanne. Hoitajan läsnä ollessa asiakkaan ei tule tupakoida. Jos asiakkaan osalta on olettavissa uhka- tai vaarakäyttäytymistä, tulee asiakkaan kotiin mentäessä olla kaksi työntekijää. Uhka- ja vaarakäyttämisen estäessä kotikäynnit, voidaan hoito suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

4 KOTIHOIDON LOPETTAMINEN

Kotihoito voidaan lopettaa seuraavissa tilanteissa

- Asiakas ymmärtää oman tilanteensa ja kieltäytyy kotihoidosta esittämällä kirjallisen kotihoidon vastaanottamiskiellon.
- Asiakas tai hänen omaisensa käyttäytyy kotikäyntien aikana aggressiivisesti tai muutoin epäasiallisesti tehtävässä olevaa henkilökuntaa kohtaan.
- Asiakas ei sitoudu hoito- ja palvelusuunnitelmaan.
- Asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuu muutos parempaan ja asiakas ei tarvitse enää kotihoitoa.

5 KUNTOUTTAVA ARVIOINTIJAKSO

Asiakas ohjataan kotihoidon kuntouttavalle arviointijaksolle, mikäli katsotaan tarpeelliseksi selvittää tarkemmin asiakkaan toimintakykyä, kuntoutumisen mahdollisuutta ja kotona selviytymistä.

Arviointijakson pituus on enintään neljä viikkoa. Kuntouttavan arviointijakson aikana asiakkaan kokonaisvaltaista kuntoutumista tuetaan ja hänelle järjestetään tarpeenmukainen hoito ja tukipalvelut. Kuntouttavalla arviointijaksolla jokainen kotikäynti on asiakkaan toimintakykyä arvioiva ja omatoimisuutta tukeva.

Kuntouttavan arviointijakson tavoitteena on lisätä asiakkaan terveyttä, hyvinvointia, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta sekä ennaltaehkäistä raskaampaa hoidontarvetta. Kuntouttavan arviointijakson aikana asiakkaan toimintakykyä mitataan erilaisin toimintakykymittarein ja testein (esimerkiksi RaVa-indeksi).

Säännöllisen kotihoidon asiakkuutta edeltää pääsääntöisesti kuntouttava arviointijakso.

Kuntouttava arviointijakso voidaan toteuttaa myös tehostettuna kotikuntoutusjaksona (KSTHKY:N alueella TEKOJA-tiimin toimesta).

6 SÄÄNNÖLLISEN KOTIHOIDON SISÄLTÖ

6.1 Kotihoidon käynnit ja eri tukimuodot

Kotihoidon käynnit toteutetaan osallistamalla asiakas omaan elämäänsä siten, että asiakkaan turvallinen kotona selviytyminen on mahdollista.

Yöaikaan hoidetaan asiakkaita, joiden kotona selviytyminen sitä välttämättä edellyttää. Yöhoidon tarpeellisuutta ja määrää arvioidaan säännöllisesti. Kotihoidon yöapua voidaan antaa tilapäisesti esimerkiksi sairaalasta kotiutumisen yhteydessä tai kotona asumisen onnistumisen turvaamiseksi. Yöhoito toteutetaan kiinteästi yhteistyössä kotihoidon ammattilaisten kanssa.

Kotisairaala tukee asiakkaiden kotona selviytymistä haasteellisimmissä hoidollisissa tilanteissa sekä saattohoidossa. Kotisairaala tarjoaa arviointiapua myös akuuteissa tilanteissa kotihoidon henkilökunnalle.

6.2 Tuen tarve hygieniassa

Henkilökohtaiseen hygieniaan sisältyy asiakkaan toimintakyvystä riippuen seuraavat hoidon osa-alueet ja niissä avustaminen

- Asiakkaan avustaminen päivittäisessä hygienian hoidossa (mm suihku, hampaiden pesu, kynsien leikkaus, parran ajo, ihon kunnon tarkistus, wc-käynnit)
- Suihkupäivät ajoitetaan pääsääntöisesti arkipäiviksi. Asiakkaalle järjestetään harkinnan mukaan mahdollisuus saunoa omassa saunassa turvallisuustekijät huomioiden.
- Jos asiakkaalla ei ole omaa asianmukaista peseytymismahdollisuutta kotona, peseytyminen järjestetään asiakaskohtaisesti kylvetyspalveluna, josta peritään erillinen maksu.

6.3 Tuen tarve ravitsemuksessa

Ravitsemukseen sisältyy asiakkaan toimintakyvystä riippuen seuraavat hoidon osa-alueet ja niissä avustaminen:

- asiakkaan ravitsemuksen kokonaisvaltainen seuranta ja tarvittaessa ruokailussa avustaminen
- asiakkaiden aamu-, väli- ja iltapalan valmistaminen sekä valmiiden aterioiden lämmittäminen, jos asiakas ei itse pysty huolehtimaan aterioiden valmistamisesta
- kotiin kuljetetun aterian lämmittäminen tarvittaessa
- kauppatilausten tekeminen korkeintaan 2 x viikossa tarvittaessa, jos asiakas ei itse kykene huolehtimaan ruokien tilaamisesta tai kaupassa käynnistä
- ohjausta terveellisestä ja monipuolisesta ruokavaliosta sekä erityisruokavalioiden noudattamisesta
- asiakkaan riittävän energian ja nesteen saannin huomioiminen, ruokailun seuranta sekä erityishuomiointi hellejaksojen aikana riittävästä nesteen saannista
- ravitsemustilan arviointi MNA-mittarilla tai vastaavalla vähintään kaksi kertaa vuodessa ja tarvittaessa useammin
- painon seuranta tarvittaessa ja vähintään 3 kuukauden välein

6.4 Tuen tarve toimintakyvyn ylläpitämisessä ja edistämisessä

Asiakkaalle tehdään kuntoutustarpeen arviointi, jonka pohjalta laaditaan yhdessä asiakkaan kanssa toimintakyvyn tukemisen suunnitelma (hyvinvointisopimus). Suunnitelmaan kirjataan asiakkaan omat tavoitteet ja toiveet sekä konkreettiset keinot näiden tavoitteiden saavuttamiseksi. Keinoja ovat mm. yksilöllinen harjoittelu, ohjaus lähialueen avoimeen toimintaan (esim. istumajumput), kotihoidon toteuttama hyvinvointisopimuksen mukainen toiminta, vapaaehtoisen tuen saaminen, ohjaus yksityisiin palveluihin jne.

- kannustetaan ja ohjataan asiakasta hyvinvointisopimuksen toteuttamisessa, jotta toimintakyky säilyisi/paranisi sekä ennaltaehkäistään toimintakyvyn heikkenemistä
- opastetaan ja neuvotaan istumasta seisomaan nousemisen tekniikassa ja harjoitellaan oikeaa nousutekniikkaa ja kannustetaan itsenäiseen toimintaan
- apuvälineiden tarve huomioidaan ja otetaan tarvittaessa yhteyttä kotihoitoon, fysioterapeuttiin tai apuvälinelainaan.
- kuntoutuksen tarvetta arvioidaan hoito- ja palvelusuunnitelman laadinnan yhteydessä ja otetaan yhteyttä tarvittaessa kuntoutusta järjestävään tahoon ja ohjataan asiakas tarkempaan kuntoutustarpeen arviointiin
- kotiturvallisuuudessa kiinnitetään huomiota kaatumisvaaraa aiheuttaviin tekijöihin (esimerkiksi tavaran paljous, kynnykset, matot, sähköjohdot, liiallinen lääkitys, nesteytys, ravinnon saanti)
- kotihoidon henkilöstö avustaa ulkoilussa arkipäivisin huomioiden kotihoidon resurssit, työtilanteet ja tasapuolisuuden asiakkaiden kesken. Ulkoilua järjestettäessä ja toteutettaessa otetaan huomioon olosuhteet ja turvallisuustekijät. Ulkoilussa auttavat myös omaiset, vapaaehtoisjärjestöt ja yksityiset palveluntuottajat

6.5 Tuen tarve kodin hoitamisessa

Kotihoito huolehtii käynneillä seuraavista asioista, jos asiakas/omainen ei terveydentilan/toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi itse kykene:

- astioiden tiskaaminen
- keittiön pöydän/tasojen siistiminen
- irtoroskien ja tahrojen poistaminen lattialta, roskapussin vieminen
- jääkaapin siistiminen, vanhentuneiden elintarvikkeiden hävittäminen
- vuodevaatteiden vaihtaminen tarvittaessa tai vähintään x 1/kk ellei sitä ole jo liitetty yksityisen palveluntuottajan tekemään siivoukseen
- wc:n siistiminen
- maaseutualueilla kodin lämmittäminen (mikäli muita järjestämistapoja ei ole käytettävissä), puunkanto ja likasankojen tyhjentäminen
- siistimistä tehdään niissä tiloissa, joita asiakas arkielämässään käyttää

Toimet tehdään yhteistyössä asiakkaan kanssa huomioiden toimintakykyä edistävä/ylläpitävä työote ja asiakkaan oma osallistuminen tehtävien suorittamiseen mahdollisuuksiensa mukaan.

Kotihoidon osallistumisesta kodinhoidollisiin tehtäviin sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Kotihoidon tehtäviin ei sisälly kodin ja vierailijoiden jälkien siivoaminen. Jos kotona asuminen tai sairaalasta kotiutuminen edellyttää kodin perussiivousta tai hoidon ja huolenpidon tarpeessa olevaa asiakasta uhkaa häätö siivottomuuden takia, eikä hänellä ole mahdollisuutta hankkia siivousta omin varoin, voidaan neuvotella sosiaalityöntekijän kanssa siivouksen järjestämisestä yksityiseltä palveluntuottajalta.

6.6 Tuen tarve vaatehuollossa

Asiakkaan pyykkihuolto järjestetään ensisijaisesti yksityisen/kunnallisen pesulapalvelun kautta. Silitys, mankelointi, vaatteiden käsin pesu, mattojen, verhojen yms. pesut ohjataan omaisille tai yksityiselle palveluntuottajalle.

Asiakkaan käyttövaatteista koostuvat pyykkit laitetaan poikkeustapauksissa peseytymään asiakkaan omaan/taloyhtiön pesukoneeseen asiakkaan omalla vastuulla hoito- ja palvelusuunnitelmassa suunniteltujen käyntien yhteydessä, jos asiakas itse, hänen omaisensa tai yksityinen palveluntuottaja eivät siihen pysty tai pesulapalvelut eivät ole mahdollisia. Asiasta sovitaan hoito- ja palvelusuunnitelmassa.

6.7 Tuen tarve kodin ulkopuolisessa asioinnissa

Kauppa-asiat: pääsääntö on, että ruoka ja päivittäistavarat hankitaan ensisijaisesti asiakkaan, hänen omaistensa/lähipiiriin, yksityisen palveluntuottajan tai kotihoidon tukipalveluiden kauppapalvelun toimesta. Kotihoito toimittaa tarvittaessa puutelistan kauppapalveluun ja kauppakassit toimitetaan kotiin kotihoidon/palveluntuottajan toimesta yhteisesti sovitusta paikasta.

Raha-asiat: kotihoidon henkilöstö **ei hoida** asiakkaan raha-asioita, ei käsittele käteistä rahaa ja eikä käytä asiakkaan pankkikorttia. Pankki- ja raha-asioiden hoito järjestetään omaisten tai lähipiiriin turvin. Tarvittaessa asiakkaalle haetaan edunvalvoja raha-asioiden hoitamiseksi. Välitystiliasiakkaiden kohdalla raha-asiat hoidetaan erikseen sovittavalla tavalla.

Lääkkeiden jakaminen: Asiakkaan lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan palvelu- ja hoitosuunnitelmassa. Säännöllisen kotihoidon asiakkaat kuuluvat pääsääntöisesti koneellisen annosjakelun piiriin, mikäli annosjakelun kriteerit täyttyvät ja kunnassa on mahdollisuus

toteuttaa lääkehoito koneellisena annosjakeluna yhteistyössä apteekin kanssa. Lääkkeet toimitetaan kotihoidon toimesta asiakkaan kotiin kotihoidon sopimusapteekista. Asiakas maksaa itse lääkkeensä ja annosjakelupalkkion maksaa kunta. Annosjakeluasiakkaille apteekissa tapahtuu myös reseptien uusiminen ja lääkkeiden yhteensopivuuden tarkistaminen.

Lääkkeiden koneellisen annosjakelun kriteerit:

- asiakas täyttää säännöllisen kotihoidon myöntämisperusteet
- asiakkaan toimintakyky on heikentynyt korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi
- asiakkaalla on säännöllinen ja pysyvä lääkitys, jonka toteuttamisesta asiakas ei itsenäisesti selviydy
- asiakkaan lääkkeet soveltuvat annosjakeluun

6.8 Sairaanhoidolliset tehtävät

Kokonaisvaltainen kotihoito sisältää myös sairaanhoidollisia tehtäviä, ohjausta ja voinnin seurantaa. Asiakkaan hoito toteutetaan lääkärin antamien määräysten mukaisesti.

Sairaanhoidollisia tehtäviä ovat esimerkiksi:

- lääkehoidon toteuttaminen ja seuranta, kuurilääkkeet, injektiot
- haavahoito, avannehoito
- katetrointi / kestopkatetrit
- kivunhoito, terveydentilan seuranta ja arviointi
- toteutetun hoidon vaikutusten ja voinnin seuranta
- muistisairauksien alkututkimukset
- suoniverinäytteen otto, jos asiakas ei pääse terveydentilansa vuoksi julkisella kulkuneuvolla/taksilla näytteenottokeskukseen ja näytteiden vienti lähimpään näytteiden vientipaikkaan sekä informointi tuloksista

Sairaanhoidollisia tehtävistä huolehditaan kotihoidon toimesta, mikäli asiakas ei sairautensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi kykene käyttämään kodin ulkopuolisia terveystalveluita.

6.9 Sosiaalinen kanssakäyminen

Kotihoidon työntekijät edesauttavat asiakkaan yhteydenpitoa omaisiin ja ystäviin sekä ohjaavat ja kannustavat asiakasta osallistumaan kuntouttavaan päivätoimintaan, erilaisiin tapahtumiin sekä avustavat niihin valmistautumisessa. Omaisten tai läheisten toivotaan ilmoittavan etukäteen asiakasta hoitavalle kotihoidon tiimille, jos he ovat asiakkaan luona pidemmän aikaa tai esim. iltaisin, viikonloppuisin ja juhlapyhinä. Tällöin vältetään tarpeettomilta kotihoidon käynneiltä.

6.10 Muut tehtävät

- Asiakkaan postit haetaan laatikosta, ellei hän itse kykene. Postin avaamisesta sovitaan asiakkaan kanssa ja kirjataan asia hoito- ja palvelusuunnitelmaan.
- Lumet luodaan rappusilta ja kulkuväylältä siltä osin kuin se on välttämätön liikkumisen kannalta.
- Huolehditaan, että palovaroitin, häkävaroitin, turvapuhelin ja muut mahdolliset turvalaitteet ovat toimintakunnossa testaamalla laitteet vähintään kolmen kuukauden välein, jos asiakas/omainen ei sitä itse kykene tekemään.
- Asiakasta avustetaan ja opastetaan sellaisten teknisten apuvälineiden käytössä, jotka turvaavat kotona selviytymistä.
- Avustetaan ja opastetaan kotona selviytymistä turvaavien apuvälineiden ja hoitotarvikkeiden hankinnassa ja käytössä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä fysioterapeutin kanssa.
- Ohjataan asiakasta ja omaisia asunnonmuutostöiden kohdalla.
- Asiakasta/omaista opastetaan ja avustetaan etuuksien hakemisessa (esim. hoitotuki, asumistuki).

7 KOTONA ASUMISTA TUKEVAT MUUT PALVELUT

Kotihoidon tukipalvelut on tarkoitettu tukemaan asiakkaan kotona selviytymistä. Tukipalveluja voidaan myöntää myös ilman säännöllisen kotihoidon palvelujen tarvetta, mikäli niiden avulla turvataan asiakkaan itsenäistä selviytymistä. Tukipalveluiden tarve arvioidaan tekemällä palvelutarpeen arviointi. Arvioinnissa kartoitetaan asiakkaan toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen lisäksi hänen omaistensa ja muiden läheisten mahdollisuus osallistua asiakkaan auttamiseen.

7.1 Kotiin kuljetettu ateria

Ateriapalvelu on tarkoitettu kotona asuville asiakkaille, jotka eivät kykene sairauden tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi valmistamaan aterioitaan, eivätkä kykene myöskään ruokailemaan kodin ulkopuolisissa ruokailupaikoissa. Säännöllisen ateriapalvelun tarve edellyttää toimintakyvyn arviointia. Toimintakyvyn muuttuessa ateriatilausten määrää voidaan vähentää ja /tai lisätä, tai ateriapalvelu voidaan myös lopettaa.

7.2 Palvelukeskusateria

Palvelukeskusateriat on tarkoitettu palvelukeskuksissa ja pienryhmäkodeissa asuville. Ateriapakettiin kuuluu joko kaikki päivän ateriat tai vain sovitut ateriat.

7.3 Turvapalvelu

Turvapalvelua ovat turvapuhelinpalvelu, ja siihen liittyvät lisälaitteet, esim. kulunvalvonta asiakkaan oveen asennettuna. Erilaisten teknologisten laitteiden avulla pyritään lisäämään asiakkaan kotona asumisen mahdollisuuksia ja turvallisuutta. Turvapuhelin on hyvä apuväline asiakkaille, joilla sairaus tai toimintakyvyn vaje voi aiheuttaa äkillisen avun tarpeen, esim. kaatumistilanteessa. Kulunvalvonta sopii muistisairaille, joilla on suuri riski lähteä kotoaan minä vuorokauden aikana tahansa ja eksyminen tutussa asuinympäristössä on hyvin todennäköistä. Turvapalvelujen tarve arvioidaan aina yksilöllisesti ja palveluissa tehdään myös yksilöllisiä ratkaisuja, joihin vaikuttaa asiakkaan toimintakyvyn lisäksi myös asuinpaikka.

Turvapuhelimeen mahdollisesti kuuluvalla hyvinvointirannekkeella saadaan seurattua asiakkaan hyvinvointia, aktiivisuutta ja esimerkiksi vuorokausirytmää. Kotihoidon tiimit seuraavat hyvinvointiranneketta käyttävien asiakkaidensa vointia ja mahdollisiin muutoksiin reagoidaan.

7.4 Kylvetyspalvelu

Kylvetyspalvelu on tarkoitettu asiakkaille, joilla ei ole omassa kodissaan/taloyhtiöissään peseytymismahdollisuutta ja asiakas tarvitsee hoitajan apua peseytymisessä.

7.5 Saattaja-apu/asiointi

Saattaja-avusta tai sen järjestämisestä huolehtii ensisijaisesti omaiset/lähipiiri tai vapaaehtoiset. Kotihoito avustaa tarvittaessa vapaaehtoisen saattajan tilaamisessa tai saattaja-apu voidaan järjestää kotihoidon maksullisena tukipalveluna.

Mikäli asiakkaalla ei ole omaisia, läheisiä tai muuta tahoa, joka voisi hänen kanssaan käydä vaateostoksilla, voi kotihoidon työntekijä auttaa asiakasta vaate-hankinnoissa (kuntoutumista edistävä työote).

Asiakkaan kanssa asioitaessa käytetään taksia tai julkista liikennettä, jonka asiakas maksaa. Kotihoidon henkilöstö ei kuljeta asiakkaita omilla autoillaan.

7.6 Kuntouttava päivätoiminta

Kuntouttava päivätoiminta on tarkoitettu kotona asuville henkilöille. Kuntouttavan päivätoiminnan avulla vahvistetaan toimintakykyä ja tuetaan itsenäistä selviytymistä arkielämässä. Kuntouttava päivätoiminta on tarkoitettu henkilöille, joilla on toimintakyvyn heikkenemistä ja kotona selviytymisen haasteita.

Kuntouttava päivätoiminta tukee toimintakyvyn eri osa-alueita, fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista sekä kognitiivista eli ajattelutoimintoihin liittyvää toimintakykyä. Toimintakyvyn eri osa-alueita tuetaan ohjelmalla, joka sisältää esimerkiksi ulkoilua, tuolijumppaa, harjoittelua kuntosalilla, pelejä, laulua, askartelua, leipomista ja se toteutuu pienryhmissä.

Jokaiselle kuntouttavan päivätoiminnan asiakkaalle laaditaan oma suunnitelma toimintakyvyn lisäämiseksi.

Tukipalveluiden tarkemmat sisällöt ja maksut määräytyvät kuntakohtaisesti.

8 VASTUUHOITAJA

Jokaiselle säännöllisen kotihoidon asiakkaalle nimetään vastuuhoitaja. Nimeäminen tapahtuu asiakkaan hoidollisten-/palvelutarpeiden ja henkilökunnan ammatillisten valmiuksien pohjalta. Vastuuhoitaja on asiakkaan asioissa asiantuntija, tiedon välittäjä ja koordinoija.

Vastuuhoitaja kantaa vastuun palvelukokonaisuudesta ja sen koordinoinnista asiakkaan hoitojakson ajan

- vastuuhoitaja vastaa asiakkaan tarpeenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelusta ja toteuttaa suunnitelmaa yhdessä työyhteisön/tiimin kanssa
- vastuuhoitaja on oma-aloitteinen ja hankkii aktiivisesti tietoa saadakseen muodostettua laajan kokonaiskuvan asiakkaan tilanteesta
- vastuuhoitaja seuraa ja arvioi asiakkaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia ja tekee tilanteen vaatimia muutoksia hoitosuunnitelmaan yhdessä asiakkaan ja/tai omaisen kanssa
- vastuuhoitaja seuraa ja arvioi palvelujen toteutumista sekä palvelu- ja hoitosuunnitelman ajantasaisuutta
- vastuuhoitaja tiedottaa muuta moniammatillista työryhmää asiakkaan palvelukokonaisuuden keskeisistä asioista
- vastuuhoitaja tekee asiakkaalle tavoitteellisen hyvinvointisopimuksen yhdessä asiakkaan ja hänen omaistensa kanssa (toimintakyvyn ylläpitäminen)
- vastuuhoitaja osallistuu mahdollisiin hoitoneuvotteluihin sekä muihin palavereihin asiakkaan osalta
- vastuuhoitaja huolehtii, että asiakkaalla on käytettävissä tarvittavat apuvälineet ja asiakas on saanut riittävän opastuksen niiden käyttöön
- vastuuhoitaja huolehtii, että asiakkaalle on haettu tarvittavat tuet ja tehty tarvittavat hakemukset (esimerkiksi asumistuki, hoitotuki, kuljetuspalvelu)